

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, Н. Тарасенко. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 44

(17 червня 2010 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	17
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	22
ПОЛІТИКА.....	27
ЕКОНОМІКА.....	30

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Відбулася чергова зустріч Президента України з головами обласних державних адміністрацій та кандидатами на посади голів районних державних адміністрацій

Звертаючись до представників Київської, Кіровоградської, Львівської, Одеської, Черкаської та Чернігівської областей, глава держави привітав їх із призначенням на високі посади, підкресливши: «Сьогодні в державі настав час, коли треба значно модернізувати багато напрямків життєдіяльності нашої країни. Без модернізації нашої держави не буде зростати економіка, не буде поліпшуватися життя людей, країна не буде сильною, не буде такою, про яку ми з вами мріємо».

Президент висловив переконання, що у кожного, хто сьогодні працює на благо держави, є велике бажання, щоб нас всіх поважали. А поважають у світі тільки сильних. «Для нас спільний дім – це наша держава, наша рідна земля, і треба, щоб ми з вами були добрими господарями на цій землі. Щоб мали можливість ефективно управляти економікою, процесами життєдіяльності, тим, від чого залежить існування країни в цілому», – сказав він.

В. Янукович відзначив, що, безумовно, процес реформування буде тривалим, однак завдання полегшує той факт, що головні його напрямки вже визначені Комітетом економічних реформ. Водночас Президент зауважив, що розвиток ситуації на місцях залежатиме саме від місцевих керівників, від наведення елементарного порядку, дисципліни, від виконання чинних законів.

Глава держави наголосив на гострій необхідності наведення порядку у державних структурах, органах влади всіх рівнів, де через несприятливу ситуацію в Україні, яка спостерігалася протягом останніх п'яти років, значно зріс рівень корупції. «Багато з тих, хто йшов працювати у владу, вважав, що він має безпосереднє відношення до державної скарбниці, до податків, які збираються з усього українського народу. І на цьому робив бізнес. Корупція пронизала усі без виключення сфери державного управління», – констатував він, додавши, що новій владі дісталася у спадок дуже складна ситуація.

Як приклад початку боротьби із негативними явищами у владі В. Янукович розповів про судову реформу. «Ми отримаємо структуровану судову систему. Це дуже важливо для того, щоб люди відчували, що суд справедливий і доступний кожній людині», – наголосив Президент, підкресливши, що на черзі – пакет законопроектів про боротьбу з корупцією.

«Цей пакет законопроектів буде покладено в основу розбудови системи боротьби з корупцією в Україні», – зазначив він.

Президент також повідомив присутнім про прийнятий Верховною Радою України у першому читанні Закон про основи внутрішньої і зовнішньої політики. «Цей Закон фактично регламентуватиме нашу внутрішню і зовнішню політику. Державні службовці будуть зобов'язані його виконувати», – підкреслив В. Янукович.

Говорячи про засади державної політики, глава держави відзначив, що потрібно будувати таку політику, за яку не було б соромно, яку поважали б партнери України у світі. «Повинна бути така державна політика, яка викликала б у кожного громадянина і довіру, і гордість за свою країну, яка єднала б людей. Це дуже важливо», – сказав він.

На думку Президента, державна політика повинна опікуватися справами кожної людини, кожної сім'ї, кожного села, населеного пункту, кожного регіону. Вона повинна бути справедливою до кожної людини, незалежно від того, якої вона нації, до якої церкви ходить, якою мовою розмовляє. Громадянин України повинен бути захищений у своїх правах. Наш з вами обов'язок – це зробити.

Президент також наголосив на потребі децентралізації влади. «Там, де буде можливість знімати регулятори, які є певним способом тиску бюрократії, чиновників на регіони, ми це будемо робити. Децентралізація – це мета, яка існує заради того, щоб регіони мали можливість ефективно працювати і вишукувати додаткові ресурси регіональної економіки», – наголосив він.

«Вам обов'язково треба буде шукати можливість того, як скоротити дозвільну систему. Тому що ваша ініціатива в регіонах вкрай необхідна. Чим менше тиску буде відчувати на собі підприємець чи фермер, тим краще. Чим менше буде регулятивних механізмів, тим менше буде корупції, тим менше чиновники братимуть хабарів і стримуватимуть ініціативу розвитку підприємництва в регіоні», – констатував глава держави.

В. Янукович також наголосив на обов'язковому системному підході у роботі кожного з новопризначених керівників, упровадженні в роботу з регіонами оперативної системи обміну інформацією. Окрім цього, Президент відзначив необхідність посилення уваги, опіки з боку держави над ветеранами та дітьми-сиротами: «Ми повинні працювати так, щоб через п'ять років в Україні не було дітей-сиріт, що виховуються у дитячих будинках. Всі вони мають жити у сім'ях».

Говорячи про молоде покоління та його майбутнє, глава держави, зокрема, підкреслив: «В освіті треба використовувати найновітніші технології, створювати школи для обдарованих дітей, опікуватися ними».

На завершення зустрічі Президент побажав присутнім плідної роботи. «Сьогодні у вас починається нове життя. Враховуйте новаторський підхід в усіх сферах своєї діяльності. Не бійтеся залучати до роботи ініціативних людей, молодь», – сказав він.

За словами глави держави, делегуючи новопризначеним керівникам свої повноваження на місцях, він обов'язково вимагатиме від кожного з них ефективних результатів *(Офіційне інтернет-представництво Президента*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Місцеві вибори. Коли і як?

Уже більше півроку точаться жваві дискусії щодо дати проведення місцевих виборів. Місцеві політики готуються до виборів, але вищий законодавчий орган змушує їх регулярно переглядати свої плани та стратегії. Спочатку Верховна Рада України призначила місцеві вибори на 30 травня 2010 р. Постановою «Про призначення чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2010 р.» від 20 жовтня 2009 р., спираючись на положення, викладені у пояснювальній записці до проекту постанови, які вказують на наступне: «...Згідно діючої редакції ч. 1 ст. 141 Конституції України до складу сільської, селищної, міської, районної, обласної ради входять депутати, які обираються жителями села, селища, міста, району, області на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років.

Така редакція ч. 1 ст. 141 Конституції України була встановлена в результаті внесення Законом України № 2222-IV від 08.12.2004 р. змін до Конституції України, в результаті чого чотирирічний термін повноважень депутатів місцевих рад було збільшено. Однак, відповідно до п. 1 Прикінцевих та перехідних положень цього Закону положення ч. 1 ст. 141 Конституції України в редакції цього Закону набирають чинності з дня набуття повноважень Верховною Радою України, обраною у 2006 р.

Відповідно до положень ч. 1 ст. 90 Конституції України, повноваження Верховної Ради України припиняються у день відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання. Як відомо, перше засідання Верховної Ради України V скликання, обраної 26 березня 2006 р., відкрилося 25 травня 2006 р. Тобто положення Конституції України про п'ятирічний термін повноважень депутатів місцевих рад набрало чинності лише з 25 травня 2006 р., а тому всі депутати, які були обрані на чергових виборах 26 березня 2006 р., мають чотирирічний строк повноважень, який закінчується у 2010 р.

Враховуючи наведене, можна зробити висновок, що оскільки на момент проведення чергових виборів 26 березня 2006 р. ще діяла стара редакція ч. 1 ст. 141 Конституції України, яка закріплювала 4-річний строк повноважень депутатів місцевих рад, то наступні чергові вибори мають бути проведені саме у 2010 році...».

Отже, враховуючи викладені аргументи, призначення місцевих виборів, місцевих рад та відповідних голів на 30 травня 2010 р. виглядало дуже логічним. Варто також відзначити, що дана Постанова отримала 390 голосів на свою підтримку у Верховній Раді, і свої голоси за неї віддали у переважній більшості представники всіх парламентських фракцій.

16 лютого 2010 р. Верховна Рада України прийняла Постанову «Про визнання такою, що втратила чинність, Постанови Верховної Ради України «Про призначення чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2010 р.» і, таким чином, відмінила проведення виборів 30 травня 2010 р., відклавши на невизначений термін вирішення даного питання. Автором проекту Постанови був народний депутат України Ю. Кармазін. Парламентарі підтримали дане рішення, керуючись тим, що, як вказано у пояснювальній записці до проекту постанови, «...відсутність до цього часу затвердженого законом Державного бюджету України на 2010 р. не дасть можливості профінансувати проведення місцевих виборів в порядку, встановленому Законом України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

Ряд громадських організацій, зокрема Комітет виборців України, юристи та політологи заявили, що відміна місцевих виборів без визначення конкретної дати їх проведення є намаганням Верховної Ради України на власний розсуд змінювати та тлумачити положення діючої Конституції України. Разом з тим експерти наголосили, що антиконституційні спроби продовжити перебування посадових осіб місцевого самоврядування при владі є намаганням узурпації влади представниками певних політичних сил в українському парламенті.

Дану постанову підтримали 250 народних депутатів, в переважній більшості ті, що входять до складу сьогоднішньої правлячої коаліції, та майже половина фракції «Наша Україна – Народна самооборона». Не підтримала постанову фракція БЮТ. Варто відзначити, що дане рішення парламенту без особливого ентузіазму зустріли ряд посадових осіб органів місцевого самоврядування, та політики місцевого рівня, які планували взяти участь у місцевих виборах.

Після скасування місцевих виборів 30 травня у парламенті було зареєстровано низку постанов про призначення чергових виборів до місцевих рад. Зокрема, на розгляді Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування перебуває понад десять законопроектів про внесення змін до закону «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», які пропонують різні дати проведення місцевих виборів. Так, заступник Голови Верховної Ради М. Томенко (БЮТ) пропонує провести місцеві вибори 27 березня 2011 р., А. Яценюк («НУ–НС») – 31 жовтня 2010 р., бютівці Г. Задирко та В. Каплієнко – 27 червня 2010 р., а В. Коновалюк (Партія регіонів) – 7 листопада 2010 р.

Водночас запропоновані законопроекти відображають різні погляди на виборчу систему, за якою слід проводити місцеві вибори, оскільки недосконалість

чинної системи виборів і необхідність її зміни стала однією з підстав для перенесення виборів з 30 травня на пізніший термін. Так, повернення до самовисування передбачає законопроект авторського колективу В. Кириленка, В. Мойсика та О. Гуменюка. Це, переконані парламентарії, у повній мірі поновить узурповане чинним виборчим законом конституційне право громадян вільно обирати та бути обраними до міських, районних у містах, районних, обласних рад, Київської та Севастопольської міських рад, Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Однак Головне науково-експертне управління вважає, що зміни, передбачені в проекті, мають переважно косметичний характер, бо полягають у суто механічному вилученні із чинного закону згадки про «виборчі списки», «багатомандатні округи» тощо.

Запровадження мажоритарної системи для рад усіх рівнів, у тому числі й Верховної Ради АРК, передбачено й у проекті народного депутата В. Коновалюка. Цей законопроект більш комплексний. У ньому, зокрема, містяться розділи про виборчі комісії, складання та уточнення списків тощо. Суттєвою новелою законопроекту є відмова від надання права висувати кандидатів блокам місцевих партійних осередків. Натомість це право надається громадським організаціям.

Проект народного депутата В. Каськіва передбачає запровадження диференційованого підходу до обрання сільських, селищних і міських голів: вибори сільських, селищних голів мають проводитися за «мажоритарною» відносною більшістю в єдиному одномандатному окрузі, межі якого збігаються з межами села, селища. А вибори міських голів – за мажоритарною виборчою системою абсолютної більшістю (понад п'ятдесят відсотків голосів) в єдиному одномандатному окрузі, межі якого збігаються з межами міста. Однак аналітики зауважують: посади голів села, селища та міста мають однаковий правовий статус, тож варто запровадити для них єдину схему – мажоритарну виборчу систему абсолютної більшістю із проведенням, у разі необхідності, другого туру.

Така ідея міститься у проекті К. Куликова. Він пропонує застосовувати її у містах з населенням понад 100 тис. мешканців. Адже чинна система виборів, на його переконання, у містах із великою кількістю населення (понад 100 тис.) не завжди є дієвою. Досить часто результати перегонів не влаштовують велику кількість виборців. Водночас застосовувати два тури у містах (селищах та селах) із невеликою кількістю населення, на думку парламентарія, недоцільно. Оскільки їхні бюджети не зможуть забезпечити витрати на другий тур.

Обирати міських голів за «мажоритарною», але в один тур, пропонують народні обранці М. Катеринчук, О. Боднар, А. Мартинюк, О. Омельченко, В. Каськів, В. Бондаренко та О. Костусев. Їхній законопроект розмежовує вибори міського голови в містах з чисельністю населення до і понад 75 тис. осіб. Так, у містах з чисельністю менше 75 тис. зберігається чинна на сьогодні мажоритарна система відносною більшістю. В решті випадків – застосовуватиметься система абсолютної більшістю.

Наразі цей документ уже пройшов процедуру першого читання і за висновком головного юридичного управління може бути ухвалений у другому читанні та в цілому. Щоправда, його розгляд у сесійній залі вже двічі переносили.

За впровадження відкритих списків ратують народні депутати І. Кріль і Л. Оробець. Відповідно до їхнього проекту, відкриті списки формуватимуться шляхом закріплення місцевими партійними організаціями за кожним із територіальних виборчих округів від одного до трьох кандидатів. Таким чином, переконані вони, збережеться не лише конкуренція між опонентами з різних політичних партій, а й уводиться принцип «змагальності всередині місцевої партійної організації», який спонукатиме кожного депутата тісніше співпрацювати з виборцями.

Натомість проект Р. Князевича та С. Міщенка передбачає зведення у часі (одночасне проведення) чергових виборів депутатів Верховної Ради АРК з виборами депутатів місцевих рад та сільських, селищних і міських голів. Це, впевнені вони, скоротить видатки державного бюджету на проведення виборчої кампанії. Наразі застосування такої норми поки що неможливо. Адже з огляду на різні терміни повноважень депутатів та міських голів (п'ять та чотири роки відповідно) надалі вибори до рад та голів не збігатимуться у часі.

Щоправда, законодавці вже спробували розв'язати цю проблему. Нещодавно до Конституційного Суду було направлено проект закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо строків повноважень Верховної Ради АРК, місцевих рад та сільських, селищних та міських голів)», авторами якого є депутати від БЮТ, зокрема керівник фракції І. Кириленко. Даний проект передбачає продовження термінів повноважень всім депутатам місцевих рад та сільським, селищним і міським головам обраним на чергових виборах у 2006 р. терміном на 4 роки ще на один рік та проведення місцевих виборів 27 березня 2011 р.

Згідно із постановою, проект закону про зміни до Конституції щодо строків повноважень Верховної ради Криму, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів скеровано до КС як невідкладний.

Як стверджують деякі джерела, поява цього проекту була пов'язана перш за все з бажанням змістити з посади київського мера Л. Черновецького. Недавнє рішення КС позбавило опозицію шансу переобрати його найближчим часом. Суд підтвердив очевидне: термін повноважень міського голови відлічується з моменту підбиття підсумків останніх виборів мера, не важливо – чергових чи дострокових, тобто з 2008 р.

Вихід з цієї ситуації у БЮТ знайшли через внесення змін до Конституції, що давали б змогу обирати всю місцеву еліту на п'ять років і в один день. Якби КС з такою постановкою питання погодився, то його рішення стосовно Л. Черновецького відразу втрачало б сенс.

Попереднє обговорення в КС цього питання дає підстави прогнозувати, що Конституційний Суд планує визнати конституційною уніфікацію повноважень місцевих рад і міських голів, а також визнати необгрунтованою спробу вписати до

Конституції конкретну дату проведення будь-яких виборів.

Розмови про майбутні вибори до місцевих органів влади активізувалися після несподіваної заяви Президента В. Януковича в інтерв'ю трьом українським телеканалам про те, що вибори до місцевих органів влади мають відбутися 31 жовтня. «Конституція вимагає провести (місцеві) вибори цього року. Відкладати їх означає порушувати основний закон. Це неприпустимо, і я на це ніколи не піду», – сказав глава держави, наголосивши, що вибори повинні відбутися за новою виборчою системою. «Практично всі політичні сили висловились за те, що виборче законодавство необхідно змінювати. Тому нам треба домовлятися зараз, щоб відповідні законопроекти були відпрацьовані, узгоджені між політичними силами, розглянуті і прийняті у парламенті. Я вважаю, що на селищному рівні треба проводити мажоритарні вибори, щоб люди своїх депутатів знали, щоб вони були закріплені за територіями. Я за таку систему», – наголосив В. Янукович.

Напередодні рішення про ініціювання виборів до місцевих органів влади на 31 жовтня 2010 р. прийняли керівники Партії регіонів на засіданні політради партії. Про це повідомив голова парламентського комітету з питань правосуддя С. Ківалов. «Партія регіонів виступає за те, щоб не порушувалася Конституція, і вибори мають бути проведені цього року. Тому й прийнято таку ініціативу. Проте ми не можемо приймати це рішення самостійно і повинні врахувати думку партнерів по коаліції. Найближчим часом ми обговоримо це з блоком Литвина та комуністами і пропонуватимемо відповідне рішення Верховній Раді. Також Рада повинна прийняти зміни до виборчого законодавства про систему виборів у місцеві органи влади 50 на 50 за винятком сільрад, де має бути чиста мажоритарка», – заявив С. Ківалов.

Отже, головне пояснення «регіоналів» з приводу нової дати місцевих виборів – не допустити порушення Конституції. Ще одним аргументом стала позиція Парламентської асамблеї Ради Європи, яка заявила, що дуже стурбована скасуванням виборів в Україні. «Представники моніторингового комітету Парламентської асамблеї Ради Європи говоритимуть з українськими високопосадовцями щодо ситуації зі скасування виборів до місцевих рад та про те, чому так довго Україна не може визначитися з датою проведення цих виборів», – заявив представник Генерального секретаря Ради Європи А. Петерсон. Утім, в інтерв'ю «Німецькій хвилі» він сказав, що поки що невідомо про якісь конкретні двосторонні зустрічі. «Є претензії щодо скасування дати виборів. Але я сподіваюся, що дуже скоро повернуться до цього питання, аби визначити час регіональних виборів. Не можна відкладати це надовго», – сказав А. Петерсон.

Ідея прискорити вибори до місцевих рад не сподобалася Голові ВРУ В. Литвіну. Він наполягає, що вони мають відбутися 27 березня 2011 р. «Я думаю, що провести вибори, якщо дотримуватися всіх правил, норм і процедур, у цьому році просто неможливо», – заявив спікер на прес-конференції у Харкові.

На його думку, щоб нові вибори «не відроджували гострі політичні

протистояння», необхідно внести цілу низку змін до Конституції та Закону «Про вибори». В. Литвин зауважив, що насамперед потрібно уніфікувати терміни перебування на посадах депутатів місцевих та голів – каденції доцільно зрівняти до 5 років через внесення змін до Конституції. За словами спікера, узгодження змін до Конституції та експертиза Конституційного Суду дає можливість ухвалити необхідні поправки не раніше вересня 2010 р. «Внести зміни до Конституції, якщо не буде окремих точок зору, а будуть виконуватися домовленості, можливо лише у вересні. Якщо у вересні внести зміни до Конституції, то вибори в жовтні провести аж ніяк не можна», – вважає В. Литвин.

Наступним кроком, на його думку, має бути визначення в Конституції норми про загальну обов'язковість чергових виборів і скасування рішення КС про те, що «депутат чи голова, обрані на дострокових виборах, повинні працювати повний термін». «Якщо ми в законодавчому плані через зміни до Конституції не визначимо, що всі вибори дострокові мають право на існування до загальних виборів по країні, ми не зберемо країну. Це десь близько тисячі виборів. Якщо залишити все без змін, то потрібно буде Верховній Раді України, по-перше, слідкувати, коли закінчаться терміни кожної сільської, селищної, міської, районної, обласної ради. І заздалегідь до визначеного законом терміну, оголошувати про виборчу кампанію», – зауважив В. Литвин. Це, за словами спікера, перевантажить роботу ВР.

«Наприклад, з 2006 року було ухвалено рішення про проведення майже тисячі дострокових місцевих виборів. Скоро ми ще голосуватимемо про проведення дострокових виборів. Якщо слідувати цій логіці, то нам доведеться за кожною місцевою радою ухвалювати рішення про дострокові вибори. Тому, за умови, коли ВР, отримавши висновок КСУ, зможе проголосувати цей законопроект на поточній сесії і направити його до КСУ, у разі потреби внісши до законопроекту ті або інші зміни, то на початку наступної сесії, у вересні, ми можемо прийняти його в остаточній редакції не менше ніж 300 голосами. Тоді в правовому плані проблема легітимності буде вирішена. Якщо цього не відбудеться, то виникне питання про легітимність місцевих органів влади, і це буде прямою відповідальністю з боку ВР. Але я сподіваюся, що здоровий глузд у нас спрацює», – сказав В. Литвин.

Потім, на думку голови ВР, необхідно прийняти закон «Про вибори», де буде чітко визначена виборча система, за якою відбуватимуться наступні вибори. Витрати на вибори мають бути прописані в держбюджеті. «Саме з огляду на необхідність унормувати ці питання і була моя пропозиція, що наступні вибори мають відбутися 27 березня 2011 р.», – підкреслив В. Литвин.

При цьому політик визнав, що «ще є шанс» провести місцеві вибори в цьому році, а «регіонали» обіцяли до розробки законопроекту порадитися з партнерами по коаліції.

Критично поставилася до перспективи проведення виборів до місцевих рад восени 2010 р. опозиція. Віце-спікер парламенту бютівець М. Томенко назвав

проведення виборів восени рішенням неконституційним. «По Конституції вибори треба було проводити навесні 2010 р., – уточнив М. Томенко, – але оскільки це рішення було скасовано, далі шлях був таким: почати вносити зміни в Конституцію, для того щоб вийти на можливу іншу конституційну версію». Він вважає, що вибори восени викликані «політичною доцільністю». Адаже за оцінкою експертів, до весни рейтинг правлячої партії може знизитися, зважаючи на економічні проблеми в країні. Натомість на сьогодні він залишається доволі високим. Відтак, саме Партії регіонів вигідні місцеві вибори якнайшвидше.

Лідер БЮТ Ю. Тимошенко заявила, що виступає за конституційний підхід до вибору дати проведення виборів до місцевих органів влади. «Єдина була конституційна дата проведення виборів – це 31 травня. Немає в Конституції, не прописано інших дат і не прописано іншого порядку, і тому 31 жовтня – це абсолютно неконституційно, це призведе до того, що тоді кожна партія, яка прийшла до влади, буде на свій розсуд встановлювати дати виборів», – заявила Ю. Тимошенко на прес-конференції у Сумах.

Водночас вона додала, що «в Конституції є певна позиція, яка дозволяє зробити певні висновки». «Ви знаєте, що в змінах до Конституції передбачається, що всі представницькі органи – на п'ять років, в тому числі Президент на п'ять років, Верховна Рада – на п'ять років, мер – на п'ять років і місцеві ради – на п'ять років. Якщо йти за логікою змін до Конституції, то більш логічною і більш конституційною є дата 31 березня, коли спливає п'ять років роботи рад всіх рівнів», – пояснила вона.

Ю. Тимошенко вважає за необхідне внести зміни до Конституції, які б закріпили «всі дати і всі позиції». Вона також наголосила, що у разі відсутності можливості внесення таких змін до Конституції «після абсолютно легітимного терміну 31 травня є самий легітимний термін – п'ятирічна робота представницьких органів, тобто 31 березня».

Глава опозиційного уряду С. Соболєв вважає, що Президент України В. Янукович намагається сформуванати найбільш зручні для Партії регіонів правила і терміни проведення місцевих виборів. «За його (Януковича) турботою про вибори стоїть не прагнення повернутися у конституційне поле, а бажання організувати вибори у найбільш слушний для Партії регіонів момент, сформуванати найзручніші для Партії регіонів правила їх проведення і підігнати дату голосування під завершення формування власної адміністративної вертикалі, здатної перетворити ці вибори на фарс», – сказав С. Соболєв.

На його думку, саме В. Янукович несе персональну відповідальність за антиконституційне скасування місцевих виборів, які повинні були пройти у травні. «Замість того, щоб виконувати Конституцію, нам пропонують змінювати виборчий закон, і невідомо, у якому режимі проводити вибори. Це є прямим порушенням Конституції», – підкреслив глава опозиційного уряду.

Водночас народний депутат від фракції БЮТ О. Ляшко заявив, що вибори не треба затягувати до 2011 р., їх слід провести якнайшвидше, наприклад, восени

2010 р. Оскільки рішення парламенту про перенесення виборів неконституційне, потрібно негайно врегульовувати питання з надання органам місцевого самоврядування легітимності.

Це можливо зробити лише через вибори, і чим швидше вони відбудуться, тим краще буде для країни, для людей, бо вони матимуть легітимні представництва і зможуть вирішувати свої питання. Це головний аргумент. Це вимога Конституції, якої треба дотримуватись...

Фракція НУ – НС, у свою чергу, висловила протидію проведенню місцевих виборів 31 жовтня 2010 р. Як заявив член НУ – НС А. Парубій, його фракція буде голосувати за ту дату проведення місцевих виборів, яка буде підкріплена рішенням Конституційного Суду. Він відзначив, що вибори місцевих голів і місцевих рад мають бути об'єднані. Нунсієнць Ю. Ключковський наголошує, що місцеві вибори потрібно проводити у 2011 р. «Якщо ми проведемо вибори восени 2010-го, по-перше, вони пройдуть не в усіх територіальних громадах, і не всі органи оберуть, тому що сьогодні обрані на позачергових виборах голови місцевих рад мають повний строк повноважень і восени обиратися не можуть. Це означає, що надалі вибори проходитимуть у різний час. Щоб якось виправити ситуацію, потрібні зміни до Конституції. Але, оскільки їх можна ухвалити на осінній сесії, треба прийняти новий закон про місцеві вибори. Це означає, що восени провести вибори ми не встигаємо. Можна розв'язати цю проблему, а можна законсервувати назавжди», – вважає депутат.

Звісно, щоб законодавчо встановити дату місцевих виборів, потрібно зібрати більшість голосів у Верховній Раді. Попри несприйняття депутатами фракції блоку Литвина ідеї осінніх виборів, у коаліції є реальний шанс домогтися позитивного голосування з цього питання завдяки голосам «перебіжчиків» із БЮТ і НУ – НС, кількість яких продовжує зростати. До того ж «за» можуть проголосувати й ті, хто формально залишається опозиціонером, але зацікавлений у наближенні виборів, скажімо, прибічники А. Яценюка. До речі, дату 31 жовтня для проведення виборів до місцевих рад у своєму законопроекті першим запропонував саме А. Яценюк. В його інтересах – якнайшвидші місцеві вибори, які дали б йому можливість конвертувати голоси, зібрані під час президентських перегонів, бодай у мандати депутатів місцевих рад. У якомога швидших виборах зацікавлений і С. Тігіпко. Він хоч і не депутат, але зібрати групу підтримки з опозиціонерів цілком здатен.

Показово, до речі, що звістка про можливе наближення голосування буквально гальванізувала тігіпківську «Сильну Україну»: вже знято ролики із закликом вступати до партії; на осінь по всій країні зафрахтовані борди.

Прагнення «регіоналів» наблизити в часі вибори до місцевих рад, на перший погляд, може видатися поспішним і невиправданим, зважаючи на те, що Верховна Рада вже прийняла постанову про проведення місцевих виборів 27 березня 2011 р., що перебуває на розгляді в Конституційному Суді. Однак партія влади має свою логіку. Вона полягає насамперед у тому, що не варто відкладати вирішення

питання контролю над місцевими радами на завтра, якщо це можна зробити сьогодні.

Наразі Партія регіонів має безпрецедентно високий рейтинг від 38 % до 42 % голосів виборців – за результатами опитувань різних соціологічних фірм. Це рейтинг В. Януковича у першому турі президентських виборів плюс голоси ментально неукраїнського електорату, якому до вподоби швидкі дії нової влади на «російському фронті». Очевидно, що Партія регіонів прагне використати цей сприятливий момент, бо невідомо, що буде з її рейтингами у березні 2011 р.

Не варто відкидати й того, що це новий стиль Партії регіонів – робити все швидко, в тому числі проводити вибори. Крім того, вибори восени 2010 р. збільшують для нової влади період діяльності без виборів майже до двох років. Наступними черговими виборами мають стати вибори до Верховної Ради 2012 р. Майже дворічний період без виборів – те, що найбільше вкладається у концепцію стабільності від Партії регіонів. Це буде добре контрастувати із періодом діяльності попередньої влади, коли Україна не виходила із перманентного виборчого процесу. На це також розраховують стратеги Партії регіонів.

Керівник Інституту політичних, соціологічних і маркетингових досліджень В. Бондаренко відзначає, що В. Януковичу і його команді потрібно повністю підпорядкувати вертикаль влади, а цього можна домогтися лише за повної перемоги на місцевих виборах. Тому під час виборчої кампанії буде застосований хоч прикритий і утаємничений, але тотальний адмінресурс. Тим паче, що уперше за останні роки Президент отримав повний контроль над силовими структурами і особливо СБУ.

Ю. Якименко вважає, що провести вибори 2010 р. теоретично можливо. «Голоси за таке рішення, думаю, наберуться. Адже опозиція теж повинна бути зацікавлена у швидкому проведенні виборів. Сьогодні є багато приводів для незадоволеності політикою Януковича, і на них особливо можна зіграти в центральних і західних областях».

За словами А. Биченка, директора соціологічної служби Центру Разумкова, позиції «регіоналів» можуть ослабнути, і осінь – крайній термін для виборів. Блок Литвина втратить у представництві, якщо збережеться суто пропорційна система, але якщо буде змішана – в центральних областях України його люди увійдуть до місцевих рад. Якщо «регіонали» не використовуватимуть адмінресурс, то до місцевих рад у східній і центральній частинах країни потраплять депутати від партії С. Тігіпка. Більше того, А. Биченко передрікає, що сила С. Тігіпка може стати провідною з представництва в місцевих радах Дніпропетровська та Києва.

Політолог В. Карасьов упевнений, що навесні на результати виборів буде впливати економічний чинник, тоді як сьогодні – в основному політичний. «Навесні з'являться серйозні розчарування в політиці влади, і рейтинг опозиційних політиків виросте. Сьогодні ж у влади ще є певний вотум довіри», – переконаний він. «У той же час більшість опозиціонерів знаходяться в інкубаційному періоді: вони ще не знають, що робити в нових умовах. Це

вигідний момент для партії влади. Але є одна проблема – Тимошенко. Якщо вдасться за літо знизити рейтинг Тимошенко або зробити так, щоб її блок взагалі не брав участі у виборах (відкрити справу на лідера, змусити її виїхати за кордон або ще якимось), тоді жовтень – оптимальний варіант проведення виборів для «Регіонів», – говорить В. Карасьов.

Голова Фонду «Демініціативи» І. Бекешкіна упевнена, що через конфлікти в середовищі націонал-демократів у БЮТ значно погіршиться результат. На заході України їх потіснять політсили А. Яценюка, І. Кириленка, О. Тягнибока і щось візьме В. Ющенко. У центрі та на сході країни хороші шанси у С. Тігіпка й А. Яценюка. У Києві та, можливо, деяких інших великих містах невелике представництво може з'явитися у партії «Третя сила» А. Гриценка.

Водночас експерти вважають, що мажоритарна складова виборів може принести великі несподіванки. Не можна відкидати і певну політичну радикалізацію електорату в Західній і навіть Центральній Україні.

Зокрема, заступник директора Агентства моделювання ситуацій (АМС) О. Голобуцький вважає, що лідери політичних симпатій, ініціюючи проведення місцевих виборів восени цього року, до кінця не прораховують свої політичні ризики і не усвідомлюють небезпеки з боку нових політичних проектів.

За словами експерта, всі політичні «важковики», готуючись до місцевих виборів, стежать за динамікою власного рейтингу, але не враховують політичну апатію населення, що зросла, і радикалізацію протестних настроїв.

«Експерти вважають, що восени на місцевих виборах виборець голосуватиме за теплі батареї і чисту воду, а не за російську мову чи віртуальні економічні реформи», – сказав О. Голобуцький, зазначивши, що «абсолютно зрозуміло, що система цінностей виборців порівняно з попередніми президентськими виборами динамічно змінюється».

Експерт переконаний, що ідеологія перестане бути визначальним чинником при виборі мотивації виборця, і це означає, що і Партія регіонів, і БЮТ, і НУ – НС, йдучи на вибори, опиняться перед дилемою боротьби не тільки на ідеологічному рівні, але й на побутовому. Тобто, зіткнуться з різного роду «зеленими» партіями або вузькорегіональними проектами, на кшталт «Комунального фронту», а також іменними блоками. При цьому, на думку О. Голобуцького, така специфіка може сприятливо позначитись на ефективності роботи місцевих влад. «Чиновник просто вимушений буде йти від популізму і займатися вирішенням конкретних проблем, порушених під час виборчого процесу», – вважає О. Голобуцький.

На думку директора політичних програм Центру прикладних політичних досліджень «Пента» І. Попова, вибори 31 жовтня можуть призвести до низки проблем для В. Януковича. «Передусім тому, – говорить політолог, – що зараз вони вирішують питання адміністративним шляхом ... але виграти вибори адміністративним шляхом неможливо. А спроби будуть. До осені адміністративний ресурс не буде готовий гарантувати Президенту необхідний

результат... і результат не буде настільки переможним».

Крім того, І. Попов зазначає, що майже немає сумнівів, що вибори до місцевих органів влади відбудуться 31 жовтня. Упевненості Партії регіонів у цій даті, на думку І. Попова, додала «панічна» реакція опозиції на заяви В. Януковича про можливе проведення виборів у цей день. Позитивний бік проведення місцевих виборів 31 жовтня експерт вбачає у тому, що часткова або повністю мажоритарна система сприятиме оновленню політичних еліт на місцевому рівні.

Водночас І. Попов наголосив, що на осінь не буде можливості провести одночасно вибори там, де були довибори протягом останніх чотирьох років. Оскільки це можна було б зробити у зв'язку зі зміною Конституції. Конституцію до осені не змінять, отже, обиратимуть лише тих, кого обрали в 2006 р.

При цьому, він зазначив, що новий закон про столицю надасть можливість провести вибори до місцевих органів влади Києва 31 жовтня, проте «ідеального кандидата» на посаду мера Києва, на думку експерта, у чинній владі немає.

Директор Центру досліджень громадянського суспільства В. Кулик переконаний, що місцеві вибори повинні відбутися наприкінці цього року, оскільки відтягувати їх більше немає сенсу і це дійсно суперечить Конституції.

«Але чи вдасться провести зміну виборчого законодавства стосовно місцевих виборів – тут є певні питання. Зокрема, немає єдиної узгодженої в рамках коаліції моделі місцевих виборів. В. Литвин виступає за необхідність повної мажоритарної системи, а комуністи наголошують на необхідності збереження партійних списків», – зазначив В. Кулик.

«У той же час є концепція Партії регіонів, яка передбачає мажоритарну систему для селищ та сіл і змішану систему для обласних і районних рад. Це, з одного боку, фактично розмежовує місцеве самоуправління та об'єднане самоуправління, але з іншого боку, така система герметизує існуючий стан речей у місцевому самоуправлінні і є консервативною. Така консервація не буде сприяти реформуванню місцевого самоврядування і посилення його ролі в суспільстві», – додав він. Однак, за словами експерта, така модель може існувати як перехідний етап до реального покращення ситуації у місцевому самоврядуванні. Але наразі незрозуміло, наскільки довго затягнеться цей перехідний етап.

Отже, те, що правила гри треба змінювати, не заперечує ні влада, ні опозиція. Проте серед експертів та політиків триває дискусія, яку саме систему і на яких рівнях застосовувати. На сьогодні Україна – одна з небагатьох держав світу, у якій на всіх рівнях (окрім виборів до сільрад) діє пропорційна система із жорсткими списками, які формуються без волі виборців. Нині в парламенті зареєстровано чотири законопроекти, які передбачають повернення до мажоритарної системи або запровадження виборів за відкритими партійними списками. Деякі політики взагалі вважають за доцільне залишити теперішню пропорційну систему.

Експерт Українського незалежного центру політичних досліджень С. Горбчишина відзначає, що на сьогодні спостерігається досить складна ситуація щодо обрання депутатів місцевих рад. На її думку, запровадження 2004 р.

системи виборів за закритими партійними списками на виборах до місцевих рад продемонструвало низку інших системних проблем: послаблення зв'язку депутата з виборцем і непропорційність у представленні інтересів територіальних громад – у районних радах, а інтересів мешканців районів – у обласних радах тощо. Врешті, вибори за закритими партійними списками не створюють мотивацій для депутатів місцевих рад активно працювати на користь громади, а відбувається політизація діяльності рад, – констатує експерт.

Зміни системи виборів підтримують насамперед представники громад. Так, за даними соціологічного дослідження, проведеного компанією «Research & Branding Group» у квітні 2010 року, тільки 9 % громадян підтримували збереження виборчої системи за закритими партійними списками.

Однією із найбільш оптимальних законодавчих новацій експерти називають Виборчий кодекс, який ще навесні 2009 р. представники «Єдиного Центру» подали до Верховної Ради. На відміну від знайомої «мажоритарки», проект системно вирішує проблему, наближуючи Україну до Європи. Кодекс передбачає запровадження відкритих списків на виборах до парламенту та місцевих рад, а також удосконалення процедури виборів міських, селищних і сільських голів. У грудні 2009 р. також зареєстровано законопроект про запровадження відкритих виборчих списків на місцевих виборах.

Нові правила можуть дозволити людям голосувати одночасно і за партійні програми, і за найбільш популярних кандидатів. Чисту «мажоритарку» пропонується залишити лише на виборах до сілрад. А до всіх інших рад – вибори за відкритими списками. Принцип такий: якщо партія долає прохідний бар'єр, то депутатський мандат отримує той кандидат, що набрав найбільший відсоток голосів виборців у конкретному окрузі не лише щодо кандидата від іншої партії, а й до однопартійця (однопартійців) у цьому ж та інших виборчих округах. Тобто мандат для партії отримує найбільш популярний у місцевості кандидат.

Те, що нова виборча модель дозволить обранців зробити підзвітними виборцям, констатували й учасники парламентських слухань «Реформа законодавства про місцеві вибори в інтересах територіальної громади». Народний депутат України, заступник голови партії «Єдиний Центр» Л. Оробець відзначила, що зміни у виборчому законодавстві, перехід на відкриті списки дозволять істотно підвищити ефективність влади. «Оновлення нинішнього депутатського корпусу для більшості місцевих громад перетворилося на питання виживання. Люди втомилися від яскравих передвиборчих гасел і дешевої популярності столичних вождів, далеких від їхніх реальних потреб і запитів. Їм потрібні реальні важелі впливу на формування професійного й компетентного депутатського корпусу, що служитиме інтересам громади, а не бізнесовим забаганкам партійних бонз. За такого підходу виборець обирає не тільки партію, якій симпатизує, а й конкретного політика, якому довіряє. Передвиборчі обіцянки персоніфікуються, а політична сила набуває прив'язки до конкретних справ», – наголосила народний депутат.

Голова Комітету виборців України О. Черненко вважає, що ситуація в органах місцевого самоврядування дійсно критична, оскільки після скасування виборів 30 травня кожен наступний день перебування на посадах як місцевих депутатів, так і місцевих голів є антиконституційним, і всі рішення голів міст, селищ та сіл можна вважати такими, що не мають юридичної сили. Тобто, будь-який громадянин України може подати позов в судову інстанцію як на самих голів, так і на їхні рішення.

Крім того, скасуванням виборів було створено небезпечний прецедент – вибори призначаються не у встановлені Конституцією строки, а тоді, коли вигідно тій чи іншій політичній силі. В цьому є найбільша проблема. На думку голови КВУ, чим менше міські ради і мери незаконно перебуватимуть при владі, тим краще. Отже, вибори необхідно проводити якомога швидше, говорить О. Черненко.

На його переконання, з погляду правової логіки та логіки місцевого самоврядування, цілком нормальним було б проводити вибори рад і голів одночасно. Тому що можлива ситуація, за якої рада працює ще рік, а міського голову обрано нового. Рада цілком зможе блокувати роботу мера, який представляє іншу політичну силу. Україні просто необхідно провести і вибори в ради, і міських голів, а вже потім вносити зміни до Конституції, перезавантаживши місцеве самоврядування повністю, вважає О. Черненко.

Голова Центру політико-правових реформ І. Коліушко наголошує, що для об'єднання виборів мерів та місцевих рад необхідні зміни до Конституції. На його погляд, для місцевих рад п'ять років повноважень – це занадто довгий термін. Краще було б визначити і для рад, і для голів термін чотири роки, повернувши попередню норму, до змін 2004 року. В деяких країнах, наприклад, свідомо розводять вибори голів та місцевих рад на два роки, щоб не допустити зосередження влади в руках однієї політичної сили. В українських умовах такий режим ротації влади може бути шкідливим, тому що в нас низька політична культура в самих партіях.

«Прикро визнавати, але майже для всіх наших політиків норми права є вторинним поняттям. Тому вони навіть дату виборів мерів призначатимуть з позиції вигідності та зручності для тієї чи іншої політичної сили, а не з міркувань відповідності букві закону. Партії регіонів вигідні вибори восени, але для їхніх партнерів по коаліції такої вигоди немає, тому це, знову ж таки, складний переговорний процес. Чи зможуть вони проголосувати за проведення виборів восени – це ще відкрите питання», – констатує І. Коліушко.

Таким чином, проаналізувавши дії українських законодавців стосовно призначення виборів до місцевих органів влади, а також позиції політиків та експертів щодо оптимальних термінів та нових правил їх проведення, очевидно, що єдності у цих питаннях на сьогодні не досягнуто. Гострі політичні суперечки точаться як навколо визначення дати проведення виборів, так і з питання, за якою виборчою системою проводити місцеві вибори. Фактично, попри задеклароване

практично усіма політичними силами бажання повернутися до мажоритарки на місцевих виборах, ні мажоритарка у чистому вигляді, ні змішана виборча система до місцевих рад не вигідна нині жодній партії, крім Партії регіонів. Комуністи завжди були прихильниками пропорційної виборчої системи, блок Литвина за нової виборчої системи жодних переваг для себе не отримає, для БЮТ і «Нашої України» скасування пропорційної виборчої системи означатиме перехід у меншість навіть у радах західних областей. Однак, попри несприятливу кон'юктуру в парламенті, ініціатива Партії регіонів щодо проведення місцевих виборів 31 жовтня 2010 р. має великі шанси на успіх. Більшість експертів переконані, що заради проходження свого законопроекту, якого поки що нема у Верховній Раді, «регіонали» можуть піти на серйозні поступки партнерам по коаліції. Але, виходячи з того, що народним обранцям перед літнім відпочинком залишилося працювати мало і навряд чи вони встигнуть схвалити зміни до виборчого законодавства, очевидно, що це питання перенесеться на осінь.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради В. Литвин у рамках офіційного візиту до Федеративної Республіки Німеччина зустрівся з Президентом Бундестагу ФРН Н. Ламмертом.

Під час зустрічі сторони обговорили питання щодо подальшого розвитку двосторонніх відносин, а також європейських перспектив України.

За словами Н. Ламмерта, у Німеччині уважно спостерігають за подіями в Україні, і ФРН зацікавлена у стабільності та розвитку нашої країни. «Ваш візит є надзвичайно важливим для поглиблення відносин між нашими державами», – заявив він.

В. Литвин, у свою чергу, висловив переконання, що активний політичний діалог між Україною та Німеччиною буде доповнений постійною системною роботою на парламентському рівні, і кількісний показник відповідних контактів найближчим часом буде переведено на якісно новий рівень (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 16.06*).

Голова Верховної Ради В. Литвин у рамках офіційного візиту до Федеративної Республіки Німеччина відвідав Потсдам, де зустрівся з Президентом Ландтагу (земельного парламенту) землі Бранденбург Г. Фрітшем.

У зустрічі взяли участь керівники двох фракцій Ландтагу і голова Комітету Ландтагу з європейських справ.

В. Литвин привітав учасників зустрічі з 20-річчям відновлення Бранденбургу

як федеральної землі, відзначивши великі здобутки регіону на шляху економічних та соціальних реформ.

В. Литвин висловив впевненість, що Україна та Німеччина «можуть і повинні бути зацікавлені один в одному», висловившись за активізацію співпраці у форматі «Веймарський трикутник плюс Україна», у тому числі, у регіональному вимірі.

Під час зустрічі були обговорені питання співпраці між землями Німеччини та областями України на регіональному рівні. За словами В. Литвина, Україні в цілому та її окремим регіонам цікавий досвід землі Бранденбург у розбудові транспортної та телекомунікаційних систем, організації житлово-комунального господарства, розвитку малого та середнього бізнесу, питаннях охорони навколишнього середовища, впровадженні енергозберігаючих технологій та енергетичної безпеки (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 16.06).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко, коментуючи заяву глави Адміністрації Президента стосовно місцевих виборів наголосив, що «все більше і більше ознак реального політичного життя свідчать, що, попри те, що, за Конституцією, Україна залишається парламентсько-президентською республікою, фактично вона діє вже навіть не як президентсько-парламентська, а як президентська. Нова влада символічно підкреслює, що без Президента не вирішується жодних питань і статус уряду, а тим більше коаліції в парламенті, є суто допоміжним, а місцями навіть технічним».

М. Томенко звернув увагу, що дату місцевих виборів, яку, за Конституцією, визначає Верховна Рада України, одноосібно визначила Адміністрація Президента. «Ця заява керівника Адміністрації Президента про те, що «вони» визначилися, ще раз вказала на реальне місце коаліції, зокрема, та парламенту, загалом, у нинішній конструкції влади», – наголосив він (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 16.06).

Законопроект об обязательном декларировании высшими должностными лицами доходов и расходов сегодня был отклонен в комитете Верховной Рады по борьбе с коррупцией и организованной преступностью.

Против идеи декларировать расходы проголосовали пять членов парламентского комитета, в том числе представитель БЮТ. В то же время в поддержку законопроекта выступили четыре члена комитета. Названный документ был внесен лидером партии «Фронт перемен» А. Яценюком (*УРА-Информ (http://ura-inform.com)*). – 2010. – 16.06).

Верховная Рада отказалась разрешить использовать военнослужащих Вооруженных сил Украины для антитеррористических операций на объектах морской производственной деятельности, размещенных на континентальном шельфе Украины, для обеспечения безопасности национального морского судоходства, а также для борьбы с международным терроризмом за границей.

За принятие в первом чтении законопроекта № 4105 «О борьбе с терроризмом» проголосовало 38 депутатов при 226 минимально необходимых (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 16.06.*)

Комітет з питань культури і духовності підтримує законопроект про внесення змін до деяких законів України (щодо зменшення податкового навантаження на набувачів благодійної допомоги).

Проектом закону (реєстр. № 6344) пропонується, зокрема, встановити, що включенню до оподаткованого доходу не підлягає сума нецільової благодійної допомоги, у тому числі матеріальної, яка надається резидентами – юридичними або фізичними особами на користь платника податку протягом податкового звітного періоду у розмірі, що не перевищує розмір 140 % прожиткового мінімуму для працездатних осіб (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 16.06.*)

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Одеській області».

Законопроектом (реєстр. № 6401) пропонується визначити основні правові засади створення та функціонування територій пріоритетного розвитку (ТПР) в Одеській області. Спеціальний режим інвестиційної діяльності передбачається запровадити на 25 років. До територій пріоритетного розвитку пропонується віднести Арцизький, Білгород-Дністровський, Болградський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський, Саратський, Тарутинський та Татарбунарський райони Одеської області.

На засіданні Комітету зазначалося, що «головним завданням законопроекту є стимулювання розвитку високопродуктивного агропромислового комплексу, рибної та обробної промисловості, туристично-рекреаційного комплексу, зеленого туризму, розбудови та модернізації транспортної інфраструктури, реформування житлово-комунального господарства, водозабезпечення, впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 16.06.*)

Комітет питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про лісові ресурси.

На засіданні Комітету зазначалося, що законопроектом (реєстр. № 5498) пропонується визначити «особливий правовий режим реалізації та експорту лісових ресурсів (крім деревних продуктів лісу)».

Необхідність прийняття цього закону, наголосив голова Комітету А. Семинога, пояснюється «неврегульованістю діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з реалізацією та експортом лісових ресурсів (крім деревних продуктів лісу)» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 16.06.*)

Комітет з питань свободи слова та інформації розглянув питання щодо ситуації навколо конфлікту, пов'язаного з рішенням суду про позбавлення ефірних радіочастот, наданих ТРК «5-й канал», ТРК «TVi» та іншим переможцям конкурсу Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Заслухавши відповідну інформацію, Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України невідкладно розглянути питання про створення Тимчасової слідчої комісії з розслідування випадків цензури у ЗМІ, тиску на свободу слова та перешкоджання законній професійній діяльності журналістів, створення якої ініціює Комітет.

Відповідно до рішення Комітету, Верховна Рада України має розглянути питання про ситуацію довкола ТРК «5-й канал», ТРК «TVi», інших українських ЗМІ, запросивши на пленарне засідання Голову Служби безпеки України, Голову Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, генеральних директорів каналу «TVi» та «5 каналу», представника медіа-холдінгу U.A. Inter Media Group (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 16.06.*)

Комітет з питань бюджету рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України, поданий Кабінетом Міністрів України.

На засіданні Комітету розглянуто проекти законів про внесення змін до Бюджетного кодексу України: реєстр. № 6495, поданий Кабінетом Міністрів України, та реєстр. № 6495-1, поданий народними депутатами України Ляшком О. В., Соболевим С. В., Сенченком А. В., Зваричем Р. М.

У висновку Комітету зазначається, що законопроекти спрямовані на комплексне вирішення питань вдосконалення бюджетного законодавства та містять норми з подальшого розвитку бюджетного планування, зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування, застосування сучасних методів

управління боргом, удосконалення системи контролю у бюджетному процесі та відповідальності за дотриманням бюджетного законодавства.

За підсумками обговорення Комітет вирішив рекомендувати парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України (реєстр. № 6495), поданий Кабінетом Міністрів України (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 17.06).

Изменения в избирательное законодательство готовы. Об этом заявили вице-премьер по вопросам региональной политики В. Тихонов и глава фракции Партии регионов А. Ефремов. «Думаю, что уже в четверг (17 июня. – Ред.) документ может быть внесен на рассмотрение парламента», – сказал вице-премьер.

«Законопроект о выборах готов на 100 %», – заявил А. Ефремов. По его словам, в документе, подготовленном рабочей группой парламента, предлагается перейти к смешанной системе выборов: 50 % депутатов будут избираться по партийным спискам, 50 % – по мажоритарным округам.

Еще одним новшеством законопроекта должен стать запрет на участие в местных выборах для блоков политических партий. «Вы же видите, к чему привели страну блоки. В подготовленном документе участвовать в выборах разрешено только партиям», – сказал А. Ефремов (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua)*). – 2010. – 17.06).

У Партії регіонів не бачать потреби спрямовувати закон про судоустрій до Венеціанської комісії. Про це заявив О. Єфремов.

За його словами, Венеціанська комісія збирається 4 рази на рік і працює лише три дні. Тому, якщо спрямовувати туди всі документи, то для розгляду закону знадобиться кілька років.

«У нас немає ні необхідності, ні особливої потреби відправляти туди документи. Якщо кожен документ направляти, тоді ми маємо скласти свої повноваження і сказати, що замість Верховної Ради будуть працювати представники Венеціанської комісії, які розроблятимуть для нас законопроекти», – заявив він.

«Ми ухвалюємо закони для своєї держави, для людей, які тут мешкають. Ми орієнтуємося на світовий досвід, в тому числі на європейський, але догмою для нас якесь слово з-за кордону не повинно бути», – додав О. Єфремов (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua)*). – 2010. – 16.06).

Операторов кабельного телевидения могут обязать бесплатно показывать полный перечень украинских каналов. Соответствующий законопроект авторства В. Ландика (фракция Партии регионов) уже

зарегістрований в Верховній Раді.

Законопроектом пропонується внести зміни в визначення терміна «універсальна програмна послуга» (УПП), згідно з яким формується список телеканалів, обов'язкових до надання провайдерами абонентам. Документ зобов'язує операторів платного телебачення безкоштовно надавати своїм абонентам повний перелік програм українських телеканалів, що працюють в зоні їх роботи.

За словами В. Ландика, в УПП повинні бути включені общенациональні, мережеві (що працюють менше, ніж на 2/3 території країни), регіональні ефірні, а також українські супутникові канали – всього більше 100. Варто зазначити, що до цього часу УПП налічувало 16 каналів.

Учасники ринку кабельного телебачення стверджують, що включити в УПП всі українські програми технічно неможливо. Як альтернативу учасники ринку готові безкоштовно транслювати тільки общенациональні канали (*ProUA (www.proua.com)*). – 2010. – 17.06).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент В. Янукович підписав закон про посилення захисту майна редакцій ЗМІ, видавництва і книгарень. Відповідний документ розміщено на сайті глави держави.

Закон, зокрема, спрямовано на «запобігання зловживанню та попередження порушень при відчуженні нерухомого майна, виселення редакцій ЗМІ, друкарень, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження, творчих спілок з приміщень, якими вони користуються для здійснення своєї діяльності» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 16.06).

Президент України В. Янукович своїм указом звільнив Я. Сухого з посади голови Тернопільської обласної державної адміністрації за його заявою.

Іншим указом глава держави призначив М. Цимбалюка головою Тернопільської обласної державної адміністрації (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*). – 2010. – 17.06).

Прем'єр М. Азаров обіцяє боротися з корупцією в сфері охорони здоров'я. Він зазначив, що корупція вразила всі сфери суспільного життя, зокрема правоохоронну, судову системи, але особливо цинічними, за його словами, є прояви корупції у медичній сфері.

«І Президент, і уряд налаштовані дуже рішуче і жорстко з цього приводу. Краще палку перегнути, ніж недогнути», – підкреслив М. Азаров (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 16.06).

Прем'єр-міністр Н. Азаров вважає, що призначення міністра по питаннях житлово-комунального господарства А. Попова на посаду першого заступника голови Київської міської державної адміністрації зміцнить столичну владу. «Таким чином ми зміцнюємо столичну владу», – заявив Н. Азаров.

При цьому він зазначив, що уряд проаналізував ситуацію в Києві і поставив чітке завдання її змінити.

«Визначені питання вирішені. Життя в Києві змінюється краще, але не такими темпами і не так інноваційно, як необхідно», – сказав Н. Азаров.

Прем'єр підкреслює, що столиця потребує реформ (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*). – 2010. – -16.06).

Конфлікт навколо акцій ЗАО Ільч-Сталь – мажоритарного акціонера ОАО ММК ім. Ільча є спробою рейдерського захоплення, вважає Прем'єр-міністр Н. Азаров.

Також голова уряду прокоментував ситуацію з продажем ще одного металургічного гіганта – «Запоріжсталь».

«Відносно Запоріжстали процедура оформлення угоди призупинена. І уряд буде уважно контролювати цей процес і в подальшому. Найголовніше, щоб суд виніс рішення на користь законних власників підприємства», – сказав Н. Азаров (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 16.06).

В Україні необхідно розробити десятирічну програму реформування медичної області, вважає Прем'єр-міністр Н. Азаров.

За словами Прем'єра, метою програми має бути доступність медичних послуг для населення і їх висока якість. «Ми не задоволені станом справ в галузі, а найголовніше, що наші громадяни не задоволені станом системи охорони здоров'я», – зазначив Н. Азаров, додавши, що підтвердженням цього є зокрема зменшення чисельності населення країни.

Прем'єр-міністр України Н. Азаров вважає необхідним удосконалити систему управління закладів охорони здоров'я. «Вона (система управління) у нас зараз, як би сказати, знаходиться в стані вільного польоту. Немає загальної спрямованості дій уряду, місцевих

управлений здравоохранения, районных управлений... Кто во что горазд, включая еще наличие ведомственной медицины: Академия медицинских наук, медицинских учреждений Минтранса, Минобороны, СБУ, МВД и пошло, и поехало. Я далеко не все перечислил. Страна у нас одна, а лечат у нас по-разному – одних лучше, других хуже. Поэтому, безусловно, такого не должно быть», – сказал Н. Азаров.

Также, Премьер-министр считает необходимым усилить контроль государства над рекламой лекарств.

При этом он подчеркнул, что решение о необходимости употребления больными лекарственных препаратов принимают доктора.

Вместе с тем, Премьер подчеркнул необходимость избежания излишней политизации в вопросе реформирования отрасли. «Меньше всего хотелось, чтобы эти проблемы решались истерическим вниманием власти к ним», – подытожил он (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2010. – 16.06).

Європейський інвестиційний банк запропонував серйозну кредитну програму на реалізацію інфраструктурних проектів у рамках здійснення масштабних реформ в Україні. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров на засіданні Кабінету Міністрів.

«Допомогу в масштабних реформах в Україні може надати Європейський інвестиційний банк, представництво якого невдовзі відкриється в Києві», – відзначив Микола Азаров та додав: «Я провів переговори з президентом банку паном Майштадтом. Він запропонував серйозні кредити на реалізацію інфраструктурних проектів, в тому числі для Євро-2012». За словами глави уряду, таких домовленостей досягнуто у рамках його офіційного візиту до Люксембургу.

Прем'єр-міністр закликав уряд динамічно і відповідально попрацювати з Європейським інвестиційним банком, використавши запропоновані банком можливості. М. Азаров також повідомив, що попередня влада протягом 2-х років не спромоглася затвердити інвестиційні угоди, підписані з Європейським інвестиційним банком. «І це в період кризи, коли все навантаження було покладено на громадян. Я запевнив президента банка, що більше така, з дозволу сказати, «співпраця» не повториться», – наголосив він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 16.06).

Перший віце-прем'єр А. Ключев 17–18 червня візьме участь у засіданні економічної ради СНД у Санкт-Петербурзі. Про це повідомила його прес-служба.

«Порядком денним засідання передбачається розглянути 17 питань, які стосуються співробітництва держав – учасниць в торгівельно-економічній, інформаційній, медичній, інноваційній сферах», – йдеться у повідомленні.

Крім того, 17 червня перший віце-прем'єр візьме участь у засіданні круглого столу «Бізнес-діалог – Росія – СНД» в рамках XIV Петербурзького міжнародного економічного форуму, а 18 червня – у пленарному засіданні цього форуму (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 16.06).

Вице-прем'єр-министр України С. Тигипко уверен, что уже в ближайшее время Украина получит программу сотрудничества с Международным валютным фондом.

Такое мнение он высказал в интервью газете «Комсомольская правда в Украине».

С. Тигипко убежден, что это станет очень хорошим сигналом для мирового сообщества. «Что же касается ее (программы. – Ред.) содержания – реформы нужны не МВФ, они необходимы в первую очередь Украине», – отметил вице-премьер.

Он также отметил, что уже в ближайшее время правительство начнет непопулярные действия. «Мы будем вынуждены переходить к определенным непопулярным действиям уже в ближайший месяц. Но нужно понимать, что такое непопулярные решения. Борьба с коррупцией, сокращение количества проверок бизнеса и другие аналогичные шаги будут непопулярными среди чиновников, но уверен, что получают поддержку в обществе», – отметил он.

Отвечая на вопрос относительно того, как правительство будет сокращать дефицит бюджета, С. Тигипко отметил, что реальность в том, что имеющейся сегодня дефицит бюджета невозможно покрыть только за счет экономического роста. «Необходимо включать другие механизмы. Ведь если мы не будем решать эту проблему, у нас будет очень быстро расти государственный долг», – отметил вице-премьер (*PRESIDENT.org.ua (http://president.org.ua)*). – 2010. – 16.06).

Вице-прем'єр-министр України С. Тигипко считает, что ХК Лугансктепловоз был продан по конкурентной цене. По мнению вице-премьера-министра, «особого спроса» на это предприятие не было.

Примечательно, что накануне председатель Фонда государственного имущества Украины А. Рябченко высказал предположение, что пакет акций ОАО Холдинговая компания Лугансктепловоз в размере 76,001 % можно было продать за 0,5 млрд грн.

«Не было сделано ни одного шага, и потому ФГИУ вынужден был продать завод за 410 млн грн, поскольку это была самая высокая цена из предложенных участниками конкурса», – заявил он.

По его мнению, Лугансктепловоз должен был стоить больше (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 16.06).

Местные выборы состоятся 31 октября этого года. Об этом заявил глава Администрации Президента С. Левочкин.

«Мы считаем, что это последний конституционный срок, в который могут быть проведены местные выборы», – сказал он (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 16.06).

Правительство Украины одобрило и передает на рассмотрение Верховной Рады законопроект «О рынке газа», сообщил министр топлива и энергетики Украины Ю. Бойко. По его словам, соответствующий законопроект, одобренный на заседании Кабинета Министров, предусматривает приведение норм функционирования украинского рынка газа в соответствие с нормами Европейского Союза.

«Считаю, что европейского уровня закон, который мы предлагаем Верховной Раде – в нем согласованы права государства, потребителей, пользователей, поставщиков, транзитеров. Он прошел экспертизу, в том числе в Европейской комиссии», – сказал Ю. Бойко.

Принятие этого документа является одним из условий выполнения Брюссельской декларации, которая была подписана год назад и предусматривает выделение средств на модернизацию украинской ГТС европейскими финансовыми учреждениями (*PRESIDENT.org.ua* (president.org.ua). – 2010. – 16.06).

Україні потрібно монетизувати пільги та запровадити мораторій на впровадження нових видів адресної допомоги.

Про це заявила перший заступник глави Адміністрації Президента І. Акімова у Харкові після засідання регіонального комітету з економічних реформ, повідомляє «Радіо Свобода».

За словами представника Адміністрації, програму уніфікації та монетизації пільг зараз розробляє Мінпраці.

«Принцип уніфікації, переведення у грошову форму соціальних пільг, я думаю, це той шлях, по якому нам зараз треба йти. Якщо за рівнем прибутку ти потребуєш допомоги, ти маєш право її отримати», – вважає І. Акімова.

Чиновник уточнила, що цю допомогу можна «використати на компенсацію квитка у транспорті чи вартості житлово-комунальних послуг».

Усі пільги, за словами першого заступника глави адміністрації, треба також класифікувати в єдиний кадастр та визначити категорії громадян, які їх потребують.

Також необхідно, на думку І. Акімової, вирішити питання професійних пільг, які «повинні оплачувати ті організації, які хочуть їх надавати» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 16.06).

Администрация Президента не будет вмешиваться в расследование дела о причинении вреда Украине по решению Стокгольмского арбитража относительно иска «РосУкрЭнерго». Об этом заявил глава Администрации Президента С. Левочкин.

«Мы не будем вмешиваться в это дело, и мы не считаем необходимым комментировать действия спецслужб. На данный момент есть два выхода из этой ситуации: первая – попытаться договориться с «РосУкрЭнерго» о минимизации государственных затрат при выполнении решения Стокгольмского суда, другой выход – подать апелляцию на решение суда. Какое из этих двух направлений будет реализовано, я пока что не знаю», – отметил С. Левочкин (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*. – 2010. – 16.06).

Начиная с осени, Президент В. Янукович ежемесячно на заседаниях комитета по экономическим реформам будет проверять выполнение Программы реформ во всех областях. Об этом во время открытого заседания Харьковского регионального комитета по экономическим реформам заявила первый заместитель главы Администрации Президента Украины, исполнительный секретарь Комитета экономических реформ И. Акимова, сообщили в пресс-службе Харьковской ОГА. «Каждый месяц, начиная с осени, Президент будет рассматривать на заседании Комитета по экономическим реформам, как идут реформы в тех или иных областях, как идет подготовительный процесс или выпуск конечного продукта – нормативных актов, законодательных документов. Такой же подход будет использован и для представителей региональных экономических комитетов», – отметила И. Акимова (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*. – 2010. – 16.06).

ПОЛІТИКА

Українська народна партія вимагає від Президента В. Януковича вислати посла РФ в Україні М. Зурабова.

З цією заявою виступив член правління УНП С. Хмара, коментуючи заяви М. Зурабова про те, що росіяни і українці – єдиний народ, повідомляє прес-служба партії.

«Російський посол, як типовий російський шовініст, заперечив існування мови, культури та навіть українського народу. Його заява – це чергова антиукраїнська провокація, що ображає честь та гідність кожного українця», – впевнений С. Хмара.

Він переконаний, що «тільки вимагаючи від Кремля замінити теперішнього

посла в Україні на більш адекватного та дипломатичного політика, В. Янукович зможе захистити власну честь та честь всього народу».

«Якщо ж, керівництво РФ не погодиться загасити цей скандал цивілізованим шляхом, Служба безпеки України має оголосити М. Зурабова персоною нон-грата та відправити його в Москву», – підсумував С. Хмара (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 16.06).

Українська Народна Партія заявляє про стрімкий розвиток в Україні процесу деукраїнізації. Про це заявив лідер партії Ю. Костенко, виступаючи з трибуни парламенту України 16-го червня.

«Це проявляється в усіх сферах українського життя, особливо в інформаційній, мовній, культурній та духовних сферах. Замість відродження українства, яке пов'язувалося із проголошенням в Україні незалежності, в 90-х і 2000-х роках особливо яскравим став процес деукраїнізації усіх сфер суспільного життя. Найбільш яскраво це проявлялося у засобах масової інформації. Так, якщо в 1995 р. україномовні газети та журнали складали 70 відсотків від загальної кількості, а російськомовні лише 25, то сьогодні ця пропорція змінилася з точністю до навпаки. І це відбувається на тлі постійних заяв вищих посадовців щодо необхідності посилення захисту російськомовного населення та його культурних і мовних прав» – наголосив політик.

За словами Ю. Костенка останнім проявом боротьби із українським в Україні стали спроби знищити українських дубляж. І це попри рішення Конституційного Суду, і це попри заяви, в тому числі і нової більшості, в Законі про засади внутрішньої і зовнішньої політики, де декларується підтримка і українській книзі, і мові, і українському кінематографу.

„Українська Народна Партія приєднується до вимог української інтелігенції і звертається до Верховної Ради України із тим, щоб не знищили останній український здобуток в незалежній державі. Тому що український дубляж – це не лише за мовною ознакою, але і за сутністю, належить уже до світової культурної спадщини», – наголошується у виступі лідера УНП (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*). – 2010. – 17.06).

Лідер БЮТ Ю. Тимошенко заявляє, що будівництво «Луганськтепловозу» сьогодні коштує 1 млрд дол.

«Якби хтось нині взявся за будівництво заводу «Луганськтепловоз», то на це потрібно витратити 1 млрд дол. Я переконана, що ціна його продажу в 10 разів занижена», – сказала Ю. Тимошенко.

Вона також відреагувала на заяву віце-прем'єр-міністра С. Тігіпка, який сказав, що ціна продажу заводу була ринковою. «Це публічна неправда, яку говорить Тігіпко», – наголосила лідер БЮТ (*Українська правда*

(www.pravda.com.ua). – 2010. – 16.06).

Лидер БЮТ Ю. Тимошенко заявляет, что к местным выборам сплотит демократические силы в «единый крепкий кулак». Об этом она сказала в интервью Хмельницкому областному каналу «Эксклюзив».

«Обязательно на местные выборы буду собирать все близкие нам по духу политические силы в единый крепкий кулак. Ведь в 2004 г. я отложила свои амбиции в сторону и отдала поддержку В. Ющенко. Другое дело, что он этого не использовал», – сказала Ю. Тимошенко.

При этом, с кем конкретно планирует лидер БЮТ блокироваться, она не уточнила.

По ее словам, до выборов будет проведен существенный кадровый отбор в ряды ВО «Батьківщина». В частности, Ю. Тимошенко пообещала пересмотреть часть состава парламентской фракции БЮТ. «Есть часть народных депутатов, которые меня не устраивают», – отметила она (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua).* – 2010. – 17.06).

Коммунисты выступают за проведение местных выборов по пропорциональной системе, но могут пойти на компромисс и согласиться на смешанную. Об этом заявил народный депутат от КПУ А. Голуб.

Он считает, что пропорциональная система «в данной конкретной ситуации является самой справедливой».

Он добавил, что в зарегистрированном в парламенте законопроекте предлагается, чтобы на местных выборах был введен денежный залог, в частности в областной совет, в размере около 7 тыс. грн. По словам депутата, в такой ситуации, при такой системе выборов «будут побеждать не люди, а деньги и админресурс».

А. Голуб отметил, что фракция КПУ «на этом этапе против отмены пропорциональной системы выборов в местные советы».

В то же время он заметил, что в качестве компромисса КПУ может согласиться на изменения в закон о местных выборах, которыми предусмотрены выборы по смешанной системе.

Отвечая на вопрос о вероятности выхода фракции КПУ из состава коалиции, если партнеры по коалиции не поддержат их позицию оставить пропорциональную систему выборов, А. Голуб сказал: «Никакие разговоры о выходе из коалиции в партии не ведутся». Он отметил, что «этот вопрос в партии не рассматривается». А. Голуб подчеркнул, что фракция Компартии может выйти из коалиции лишь при двух условиях: «когда какая-то из сторон откажется от выполнения задач, поставленных при ее создании, а при идеальном варианте, когда все поставленные задачи будут выполнены».

«Других вариантов сегодня не существует и не обсуждается», – подчеркнул

А. Голуб (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*). – 2010. – 16.06).

Отказ Президента В. Януковича подавать апелляцию на решение Стокгольмского арбитражного суда является беспрецедентным событием. Об этом на брифинге заявил премьер оппозиционного правительства С. Соболев.

«Вчера мы стали свидетелями беспрецедентного события, когда Президент государства В. Янукович заявил, что они не будут обращаться с апелляцией на решение Стокгольмского суда о возвращении 12 млрд куб. м газа и предварительного решения о возмещении 200 000 000 долл. в пользу структур, где один из ключевых учредителей является Д. Фирташ – финансист избирательной кампании В. Януковича как кандидата в Президенты», – сказал он.

С. Соболев отметил, что Украина попала в замкнутый круг, когда компания, где ключевой финансист Партии регионов, лишает бюджет Украины от 1,8 до 5400 млн долл. в зависимости от того, как пройдут переговоры с Д. Фирташем и российской стороной.

По его мнению, такое судебное решение и реакция на него действующей власти является беспрецедентным, поэтому оппозиция собирается в ближайшее время зарегистрировать постановление о создании Временной следственной комиссии, чтобы расследовать, каким образом принимались такие решения, и каким образом украинская сторона защищала интересы государства в судебном процессе (*Фундація «Відкрите суспільство»(deputat.org.ua)*). – 2010. – 16.06).

Парламентская фракция БЮТ внесет на рассмотрение Верховной Рады законопроект относительно исключения ограничений на проведение массовых акций. Об этом заявила лидер политсилы Ю. Тимошенко.

«Наша политическая сила по моему поручению вносит законопроект о том, что все акции непокорности, все акции волеизъявления людей, общественных организаций, политических сил должны проводиться без какого-либо ограничения, там, где они хотят провести эту акцию, и без какого-либо предупреждения власти», – цитирует политика ее персональный сайт.

«Я категорически не разделяю положения любых законов, вынуждающих людей, которые хотят собраться на акции, заранее предупреждать власть – за четыре дня, за пять дней, за три дня, за два дня. Это, в сущности, дать власти сигнал оказывать сопротивление», – сказала Ю. Тимошенко (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua)*). – 2010. – 16.06).

ЕКОНОМІКА

Національний банк України купив ще 47 млн дол., у результаті чого його міжнародні резерви досягли 28,989 млрд дол. Про це заявив керівник групи радників голови НБУ В. Литвицький.

Керівник групи радників глави НБУ припустив, що рубіж 29 млрд дол. буде взятий ще до кінця цього тижня. За його словами, коли ідеться про 30 млрд дол., цей показник може бути досягнутий і без отримання очікуваного великого російського кредиту на добудову енергоблоків на Хмельницькій АЕС.

«Всім скептикам можна ще раз заявити – резервна позиція НБУ буде потужною», – підкреслив В. Литвицький. Він додав, що курс на міжбанку продовжує потроху зміцнюватися (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 16.06).

В підприємницькій середі опасаються, що Податковий кодекс буде прийнятий вслепую і представителі бізнесу не встигнуть своєчасно ознайомитися з усіма законодавчими змінами.

«Вступлення в силу непонятного бізнесу Податкового кодексу надасть уряду можливість наповнити госбюджет за рахунок штрафних санкцій», – розповів голова податкового комітету Європейської бізнес-асоціації В. Котенко.

По думці заступника Голови Федерації роботодавців В. Цибульського, в проекті основного фінансового документа некоректно вказані штрафи за порушення податкового законодавства. «За одне порушення передбачається декілька видів штрафних санкцій», – зауважує експерт. Збереження норми про бухгалтерський облік тимчасових і постійних податкових різниць, за його словами, призведе до штучного збільшення обчисленого податку на прибуток. «А збільшення витрат призведе до зростання собівартості продукції», – підсумував президент Союзу податкових консультантів Л. Рубаненко.

Також в проекті Податкового кодексу уряд не аргументував необхідності розширення повноважень податкової. «В Кодексі не вказані норми, які захищали бізнес від необґрунтованих втрат часу на перевірки і дозволяли б отримувати від фінансових органів інформацію про оплату і обчислення податків: акти сверки, частини бюджетного відшкодування, повідомлення про виключення з плателювачів ПДВ і інше», – повідомив пан В. Цибульський.

В свою чергу в опозиції утверджають: Податковий кодекс різко збільшить фінансову навантаження на малий бізнес шляхом збільшення обсягу соціальних платежів. «Якщо зараз підприємці платять 100 грн в місяць, то після вступлення в силу урядової редакції Податкового кодексу будуть платити 400 грн», – резюмувала депутат К. Ляпина (НУ – НС) (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua)*). – 2010. – 16.06).

За I квартал 2010 г. иностранные инвестиции выросли на 100 млн долл., заявил заместитель министра экономики В. Пятницкий.

«В финансовой деятельности они выросли на 200 млн долл., в других отраслях – сократились», – сказал, в частности, В. Пятницкий.

Вместе с тем, чиновник отметил, что сейчас нельзя говорить о росте популярности инвестирования в агробизнес. По его словам, «к сожалению, когда мы говорим про агробизнес, роста инвестиций не предусматривается ни в сам АПК, ни в переработку, которая непосредственно связана с производством продуктов питания».

В то же время В. Пятницкий сказал, что сократились инвестиции в АПК несущественно. «Можно считать, что эта погрешность за счет валютных колебаний. Финансовый сектор вырос, а реальное производство нет», – резюмировал замминистра (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 16.06).

Совет директоров ОАО «Объединенная авиастроительная корпорация» одобрил возможность создания совместного российско-украинского предприятия «ОАК – Антонов» на паритетной основе. Об этом говорится в сообщении корпорации.

Кроме этого, совет директоров рассмотрел вопросы разработки и принятия программ инновационного развития ОАК, увеличения расходов корпорации на исследовательские работы и модернизацию технологий.

Программой также предусматривается создание фондов в целях обеспечения устойчивого долгосрочного финансирования ими разработки новейших технологий, оборудования и приборов, их коммерческой реализации.

Кроме того, рассмотрено участие ОАО «ОАК» в создании и функционировании технологических платформ, подготовке прогнозов научно-технического развития, модернизации и оптимизации применяемых технологий и формировании заказа на инновационные исследования (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2010. – 16.06).

Экономические эксперты негативно оценивают результаты продажи 76,001 % акций Холдинговой компании «Лугансктепловоз», состоявшейся 15 июня 2010 г. Аналитики акцентируют внимание на низкой цене продажи госпакета, вследствие чего предсказывают дальнейшие неудачи в процессе приватизации, в частности – при продаже «Укртелекома».

76 % акций «Лугансктепловоза», купленные «Трансмашхолдингом» за 410 млн грн, проданы вдвое дешевле рыночной цены, отмечает аналитик инвестиционной компании Concorde Capital Е. Самусенко. «Вчерашняя (14 июня 2010 г. – Ред.) заключительная цена акций «Лугансктепловоза» на Украинской

бирже составила 4,79 грн за акцию – вдвое выше цены продажи», – говорит он.

«Цена в 410 млн грн за пакет в 76, % акций «Лугансктепловоза» означает, что цена одной акции по сделке составила около 2,46 грн, что на 49 % ниже рыночной цены», – соглашается с мнением Е. Самусенко аналитик инвестиционной группы «Сократ» М. Штепа.

Аналогичной точки зрения придерживается аналитик Eavex Capital О. Лешук, которая отмечает, что, исходя из котировок «Лугансктепловоза» на «Украинской бирже» накануне торгов, госпакет стоил 797 млн грн.

Фондовый рынок негативно отреагировал на результат приватизационного конкурса по продаже госпакета акций ХК «Лугансктепловоз». Первая же информация о предложенных участниками суммах привела к массивным продажам и обвалило акции на 15,4 % – до 4 грн. Далее, усилиями ряда игроков ценные бумаги вернулись к уровню 4,5 грн, однако не смогли удержаться на данных позициях. В результате стоимость акции «Лугансктепловоза» проседала ниже отметки 4 грн. К закрытию торгов акции «Лугансктепловоза» в итоге потеряли в стоимости 12 %.

Аналитики рынка ценных бумаг предсказывают дальнейшее стремительное падение котировок акций «Лугансктепловоза», связанное с неудачной приватизацией госпакета акций машиностроительного предприятия.

Как считает А. Шевчишин, начальник аналитического отдела ИГ «ТАСК», продажа государственного пакета акций «Лугансктепловоза» по заниженной цене указывает на то, что «для рынка уже сформировался негативный сигнал, суть которого заключается в возможности формирования продажи по цене, близкой к стартовой». Это особенно настораживает экспертов в преддверии приватизации ОАО «Укртелеком» (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*). – 2010. – 16.06).

В январе – апреле 2010 г. из всех предприятий и организаций Украины, занимающихся строительством, только 36,9 % получили прибыль, которая составила 612,4 млн грн. Об этом сообщил Государственный комитет статистики.

Согласно данным, за указанный период строительные предприятия получили финансовый результат от обычной деятельности до налогообложения на сумму 11,573 млрд грн, тогда как в январе-апреле 2009 г. – 8,758 млрд грн.

«За отчетный период стройпредприятия Украины получили общий негативный финансовый результат – 1142,2 млн грн. Остальные 63,1 % компаний закрыли период с января по апрель 2010 года с финансовым результатом – 1754,6 млн грн», – отмечается в сообщении (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 17.06).

В Донецкой области добыча рядового угля в мае составила в области 2,6 млн т, за январь – май 2010 г. – 13,3 млн т. Об этом сообщает Главное

управление статистики в Донецкой области.

За январь – май по сравнению с аналогичным периодом 2009 г. угледобыча уменьшилась на 2,4 %. В мае объем выданного на-гора угля сократился по сравнению с предыдущим месяцем на 5,9 %, против мая прошлого года – на 0,9 %.

На обогатительных фабриках области за январь-май переработано 18,6 млн т угля (за счет ввоза из-за пределов региона), что больше января – мая 2009 г. на 11,9 %. Производство продуктов обогащения возросло на 8,6 % и за январь – май 2010 г. составило 11,2 млн тонн.

Однако шахтами в составе готового угля получено продуктов обогащения меньше, чем за январь – май 2009 г., на 11,5 %.

Общий объем готового угля, включающий, кроме продуктов обогащения, рядовой уголь, отгруженный потребителям, в том числе для последующего обогащения, составил с начала нынешнего года 10,2 млн т, что меньше января – мая 2009 г. на 2,9 %.

При этом ухудшилась структура готового угля. В его составе удельный вес продуктов обогащения снизился с 43 % за январь – май 2009 г. до 39 % за январь – май 2010 г., а доля отгруженного шахтами рядового угля возросла соответственно с 57 % до 61 %.

Производство электроэнергии за январь – май 2010 г. составило в области 10,6 млрд кВт-часов, что больше аналогичного периода прошлого года на 12,3 %. В мае выработка электроэнергии по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 20 %, а против мая 2009 г. она возросла на 9,4 % и составила 1,7 млрд кВт-часов (*УРА-Информ (ura-inform.com)*. – 2010. – 17.06).

По результатам последних пяти месяцев УкрСиббанк оказался наиболее убыточным в первой десятке украинских кредитных учреждений.

Произошло это из-за слишком жесткой позиции банка по отношению к ипотечным заемщикам, считают эксперты. В самом УкрСиббанке рассчитывают на получение прибыли лишь с 2011 г.

Согласно данным балансов десяти крупнейших банков, оказавшихся в распоряжении издания, наибольший убыток за январь – май получил УкрСиббанк – 1,41 млрд грн. Это кредитное учреждение списало за май 313,56 млн грн, из-за чего убыток превысил отрицательный финансовый результат за весь прошлый год – 1,17 млрд грн.

При этом в прибыльную деятельность к маю вышли почти все крупнейшие банки, кроме Проминвестбанка (убыток – 404,45 млн грн). По данным Нацбанка, чистый убыток банковской системы на 1 июня достиг 7,47 млрд грн. Наибольшей частью расходов стали процентные расходы (26,64 млрд грн) и отчисление в резервы (19,36 млрд грн) (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*. – 2010. – 17.06).

За четыре месяца нынешнего года кредиты на покупку отечественных авто подешевели на 5 % годовых. Эксперты прогнозируют дальнейшее удешевление кредитов на покупку авто, и считают этот рынок наиболее перспективным среди направлений розничного кредитования.

По данным компании «Простбанк Консалтинг», самое стремительное удешевление из всех автокредитов демонстрируют займы на новые отечественные авто. Так средняя ставка по кредитам на покупку авто отечественного производства сроком на три года на 14.06.2010 г. составляет 23,87 % реальных годовых, тогда как по состоянию на 22.02.2010 г. она составляла 28,96 % реальных годовых. Таким образом, за четыре месяца падение составило 5,09 процентных пункта. Количество банков, предоставляющих данный вид кредита, среди 50 банков-лидеров по активам за тот же срок увеличилось с 8 до 10 (*Утро-Украина (www.utro.ua). – 2010. – 16.06*).

Правительство выделило 75,6 млн грн на ликвидацию последствий наводнения в Западной Украине. Об этом на брифинге заявил министр по вопросам чрезвычайных ситуаций Н. Шуфрич.

Глава МЧС отметил, что эти средства выделены из резервного фонда Кабинета Министров. «Это помощь четырем областям: Закарпатской, Львовской, Черновицкой и Ивано-Франковской. Отдельно было выделено 10 млн грн Львовской области для преодоления последствий урагана, который там был в начале июня», – отметил министр.

Также министр добавил, что правительство выделило около 5 млн грн для помощи Венгрии, которая пострадала от сильнейшего наводнения. Также этой стране Украина уже передала 600 тыс. мешков для песка для укрепления берегов рек (*УРА-Информ (ura-inform.com). – 2010. – 16.06*).

Согласно докладу ООН и Организации экономического сотрудничества и развития (ОЭСР), в ближайшие 10 лет сельское хозяйство Бразилии, Украины, России, Индии и Китая ожидает стремительный рост на уровне 29 %.

По мнению авторов доклада, эта отрасль экономик стран БРИК будет расти в 3 раза быстрее, чем в странах с развитой экономикой из-за быстрых темпов урбанизации и роста доходов населения (*УРА-Информ (ura-inform.com). – 2010. – 16.06*).